

DZIENNIK ŁÓDZKI

Łódź
niedziela
9 października
1949 r.
Rok V
Nr 278
(1542)

POTEŻNA MANIFESTACJA braterskich uczuć Narodu Polskiego do Narodów ZSRR

Inauguracja „Miesiąca pogłębienia Przyjaźni Polsko-Radzieckiej“ w Warszawie przekształcała się w potężną manifestację braterskich uczuć Narodu Polskiego do Narodów Związku Radzieckiego. Na zebraniach, masówkach i akademiach odbywających się w zakładach pracy i uczelniach masy pracujące i młodzież podkreślają, że pogłębienie przyjaźni ze Związkiem Radzieckim — to wzmożenie sił obozu pokoju.

Rozpowszechnianie prawdy o Związku Radzieckim i jego osiągnięciach wzbogaci doświadczenie polskiego świata pracy i przyspieszy budowę socjalizmu w Polsce

7 bm. w dniu rozp... „Miesiąca Pogłębienia Przyjaźni Polsko-Ra-

Czarny rynek i łapówki pochłonęły półtora miliarda jen

MOSKWA, 8. 10. (PAP). Donoszą z Tokio, że związek pracownikó Ministerstwa przemysłu i handlu zagranicznego Japonii ogłosił dane o skandalu, w który są wmieszani wyżsi urzędnicy tego ministerstwa. W aferze brały również udział urzędnicy ministerstw: komunikacji, oświaty, pracy i zdrowia, dyrektorzy przedsiębiorstw państwowych oraz właściciele zakładów włókienniczych i gumowych. Wszyscy ci aferyści pobrali olbrzymie łapówki i dokonali nielegalnych transakcji na łączną sumę półtora miliarda jen.

„Misja informacyjna“ ministra Mocha

PARYŻ, 8. 10. (PAP). — Jak donosi agencja France Presse, min. spraw wewnętrznych w ustępującym rządzie Queuille'a — Jules Moch — otrzymał „misję informacyjną“ od prezydenta republiki. Według wyjaśnień Mocha, nie został on desygno-

„dzieckiej“ odbyły się w stolicy i woj. warszawskim, łódzkim, krakowskim i pomorskim, poznańskim liczne akademie, zebrania i masówki w zakładach pracy i uczelniach. Na zebraniach prelegenci zapoznali szerokie rzesze społeczeństwa polskiego ze zdobyczą Związku Radzieckiego. Zebrania uzupełniły części artystyczne.

W Katowicach uczestnicy akademii udali się na Plac Wolności, gdzie złożyli wieniec pod pomnikiem wdzięczności dla Armii Radzieckiej. Zało-

Rząd Chin Ludowych nawiązuje stosunki dyplomatyczne z Polską

PEKIN, 8. 10. (PAP). — Min. spraw zagranicznych Ludowej Republiki Chin — Czu En-Laj — przesłał do wiceministra spraw zagranicznych

robotnicze w wielu zakładach pracy woj. śląskiego podejmują uchwały gremialnego wstąpienia w szeregi TPP-R.

Młodzież ZMP, „SP“ i ZHP w Łodzi, Krakowie i Bydgoszczy przeprowadziła w szkołach podstawowych, gimnazjach na wyższych uczelniach i w świetlicach pogadanki o szkolnictwie i oświacie w ZSRR.

Naród francuski domaga się utworzenia rządu demokratycznego

PARYŻ, 8. 10. (PAP). — W całej Francji uchwalane są rezolucje, domagające się utworzenia Rządu Jedności Demokratycznej. W większo-

R. P. Leszczyńskiego odpowiedź następującej treści:

W imieniu Centralnego Rządu Ludowej Republiki Chin donoszę, że byłem wielce zaszczycony pańskim telegramem z dnia 5 października 1949 roku. Dowiedziałem się z radością, że pański rząd postanowił nawiązać stosunki dyplomatyczne między Rzeczpospolitą Polską a Ludową Republiką Chin. Niniejszym zawiadamiam pana, że Centralny Rząd Ludowy Ludowej Republiki Chin wita gorąco niezwłocznie nawiązanie stosunków dyplomatycznych między Ludową Republiką Chin a Rzeczpospolitą Polską i postanawia dokonać wymiany ambasadorów.

ści wypadków pod rezolucjami, uchwalanymi w poszczególnych zakładach pracy, widnieją podpisy reprezentujące wszystkie organizacje związkowe: CGT, Chrześcijańskie Związki Zawodowe i Force Ouvriere. Przyjmowanie rezolucji poprzedzane było krótkotrwałymi strajkami.

Komitet Łączności Bojowników o Wolność i Pokój z departamentu Sekwany wystosował w imieniu 97 organizacji lokalnych list do prezydenta republiki, domagający się, by przysłał rząd broń i pokój, niepodległości narodowej, wolności konstytucyjnej oraz polepszenia warunków bytu mas pracujących.

PARYŻ, 8. 10. (PAP). — W Ivry pod Paryżem obradował Komitet Centralny Francuskiej Partii Komunistycznej. Sale obrad zdołał napis: „Nacisk mas ludowych zmusił rząd Queuille'a do dymisji. Wzmocnijmy jedność i akcję w celu utworzenia rządu demokratycznego, który by zagwarantował postęp, wolność i pokój“.

Sprawa Piryńskiego

Nowy JORK, 8.10. (PAP). — Amerykański sąd apelacyjny uchylił postanowienie niższej instancji sądowej która uznała za „umiarkowaną“ — kaucję w wysokości 25 tys. dolarów w stosunku do sekretarza Kongresu Słowian Amerykańskich Piryńskiego, przebywającego od blisko trzech miesięcy w areszcie na Ellis Island. Sąd nowojorski otrzymał polecenie ponownego rozpatrzenia sprawy Piryńskiego.

Sąd apelacyjny odrzucił również decyzję prokuratury federalnej, jakoby uwolnienie Piryńskiego zagrażało bezpieczeństwu publicznemu. Zwracając uwagę na przetrzymywanie Piryńskiego w areszcie, sąd stwierdził, że władze imigracyjne zastosowały specjalnie wobec zatrzymanego tego rodzaju „niezwykłe postępowanie“.

Mają „Appetit“ na kawalek Nowej Gwinei

SYDNEY, 8. 10. — Wystąpienie zachodnio-niemieckiego premiera, Adenauera, domagającego się powrotu do Niemiec niemieckiej kolonii sprzed 1914 r. w północno-wschodniej Nowej Gwinei obudziło burzę protestów na terenie całej Australii.

Energetyka wykonała plan

WARSZAWA, 8. 10. — Elektrownie, podległe Centralnemu Zarządowi Energetyki, wykonały we wrześniu b. r. plan produkcyjny w 106,4 proc., elektrownie ciepłone wykonały plan w 105,8 proc., a elektrownie wodne — w 114,6 proc.

Konsternacja w Londynie Rzeczowa ocena wydarzenia w krajach socjalistycznych

MOSKWA, 8. 10. (PAP). — Cała prasa radziecka podaje w sobotę na naczelnych miejscach bardzo obszerne informacje o proklamowaniu Demokratycznej Republiki Niemieckiej.

Energetyka wykonała plan

WARSZAWA, 8. 10. — Elektrownie, podległe Centralnemu Zarządowi Energetyki, wykonały we wrześniu b. r. plan produkcyjny w 106,4 proc., elektrownie ciepłone wykonały plan w 105,8 proc., a elektrownie wodne — w 114,6 proc.

„Prawda“, „Izwestia“, „Trud“ i pozostałe dzienniki informują o sesji Niemieckiej Rady Ludowej, określając utworzenie Niemieckiej Republiki Demokratycznej jako akt historyczny. Dzienniki podają tekst rezolucji Niemieckiej Rady Ludowej, skierowanej do ministrów spraw zagranicznych czterech mocarstw. Odezwę do przewodniczących parlamentów poszczególnych prowincji, informują o przebiegu inauguracyjnego posiedzenia tymczasowego parlamentu ludowego i wybraniu Otto Grotewohla na stanowisko premiera.

LONDYN, 8. 10. (PAP). — Proklamowanie Niemieckiej Republiki Demokratycznej w strefie wschodniej Niemiec jest naczelnym tematem prasy brytyjskiej, która nie próbuje już lekceważyć doniosłości tego wydarzenia. Komentarze większości dzienników brytyjskich nacechowane są silną konsternacją i obawą.

Charakterystyczne stanowisko zajmuje „Times“, który mimo oczywiste negatywne stosunku do rządu powstającego w Berlinie, zastanawia się nad kwestią, czy obecnie nie będzie łatwiejsze jakieś modus vivendi między obu częściami Niemiec. Jednocześnie „Times“ musi przyznać, że rządy 3 mocarstw zachodnich, po kreowaniu separatystycznego „rządu“ w Bonn nie mogą obecnie uskarżać się na to, co stało się w Berlinie.

PARYŻ, 8. 10. (PAP). — Cała prasa paryska zajmuje się dziś przede wszystkim sprawą utworzenia Demokratycznej Republiki Niemieckiej. „Liberation“ podkreśla, że pro-

gram rządu Niemieckiej Republiki Demokratycznej odpowiada pragnieniom mas w całym Niemczech. Tzw. „rząd“ w Bonn — pisze dziennik — zaprezentuje się teraz w całej okazałości wszystkim Niemcom jako to, czym jest w istocie: sztucznym i tymczasowym narzędziem w ręku stragoczących amerykańskich.

BUDAPESZT, 8. 10. (PAP). — Cała sobotnia prasa węgierska zamieściła wyczerpujące sprawozdania na temat proklamowania Demokratycznej Republiki Niemieckiej i powstania rządu w Grotewohle na czele. Dzienniki węgierskie podkreślają historyczną doniosłość tego wydarzenia.

Co dzień niesie...

TO NIELADNIE ZE STRONY PREZESA...

Palermo, 8. 10. Pan Gin sepe Sardo — prezes „Roiniczej Unii Sytylij“ — udał się „w niewiadomym kierunku“, zbierając z sobą kasę swego towarzystwa. Zawierała ona kilkadziesiąt milionów lirów.

DWUDZIESTOLETNI BURMISTRZ

Berlin, 8. 10. Dwudziecioletni Wilhelm Marron, został wybrany burmistrzem miasta Bandekow (radziecka strefa). Najmłodszy w Europie a nawet na całym świecie burmistrz, jest synem licznej rodziny robotniczej. Poprzednio pracował jako sekretarz w gminie.

CHOROBA INSPEK. TORÓW

Londyn, 8. 10. 7 inspektorów policji w hr. Lancaster uległo poważnemu zatruciu. Śledztwo wykazało, że „choroba inspektorów“ spowodowana została trującymi składnikami pudru, używanego dla utrwalenia odcisków palców.

JESZCZE 15 LAT PO ANGIELSKU

Nowe Delhi, 8. 10. Zgromadzenie Narodowe w Indiach uchwaliło, że język indyjski staje się językiem narodowym. Jednocześnie postanowiono pozostawić w użyciu na przelęg 15 lat język angielski i cyfry arabskie.

GRAD, JAK NIGDY DOTYCHCZAS

Rzym, 8. 10. Burza gradowa, która przeszła kilka dni temu nad stolicą Włoch, była prawdziwym bombardowaniem: niektóre ziarła grała ważyły 300 g.

PEŁNICY I KONTROLUJEMY...

Nowy Jork, 8. 10. Delegacja amerykańskich senatorów i kongresmanów wyjedzie w przyszłym miesiącu do Jugosławii, aby zbadać w jaki sposób została zużyta pożyczka amerykańska, w wysokości 20 milionów dolarów, która została udzielona temu krajowi. Komisja amerykańska o mówi z Tito warunki drugiej pożyczki dolarowej, o którą Tito zabiega obecnie.

Foto API
Wieżowiec Ministerstwa Komunikacji w stanie surowym gotów będzie w najbliższych dniach, gmach oddany zostanie do użytku Ministerstwa 22 lipca 1950 r.

Dzisiaj o godz. 10 rano odbędzie się mecz piłki nożnej na boisku w Helonowie pomiędzy Zarządem Wojewódzkim ZMP a Łódzkim Zarządem ZMP. Drużyny wystąpią w następujących składach:

Zarz. Woj. ZMP: Lewandowski Henryk, Halasiński Ryszard, Michałkiewicz, Starzec, Kwaśniewski, Kudaszewicz, Goner, Renke, Grodek, Barański, Lasota.

Zarz. Łódzki: Bretznajder, Kozłowski, Chyliński, Dębowski, Woźniak Stanisław, Wołczyk Jerzy, Gust, Tomaszewski, Feliksak, Koperski, Nator.

Dochód z powyższej imprezy zostanie przeznaczony na odbudowę Warszawy.

Prosimy o liczne przybycie na imprezę społeczeństwa, oraz szerokie rzesze młodzieży zorganizowanej i niezorganizowanej, w ten sposób uczestnicy zawodów przyczynia się do szybkiego odbudowania Stolicy.

Sędzią głównym zawodów będzie mistrzyni Polski w jeździe szybkiej na tyżwach — Głazewska Jadwiga.

Dopiero w listopadzie

Wyprawa reprezentacji piłkarskiej Łódzi do Bratysławy nastąpi najprawdopodobniej dopiero w listopadzie. Według projektu drużyna łódzka rozegra w dniu 13 listopada swe pierwsze spotkanie z silnym i niezwykłym bojem zespołem Bratysławy. Ponadto łódzianie zamierzają drugi mecz rozegrać z ligową drużyną Trnawy.

Łódź na odbudowę Warszawy

Mecze, mecze, mecze...

Od kilku tygodni w Łodzi i niekiedy w miasteczkach prowincjonalnych odbywają się towarzyskie mecze piłkarskie, których dochód przeznaczony jest na odbudowę Warszawy.

Nie wiem, ile tysięcy, czy może milionów wplacono na fundusz odbudowy stolicy. Trzeba jednak przyznać, że spotkania te cieszą się znaczącym powodzeniem. W meczach występują najczęściej pracownicy poszczególnych zakładów pracy, w rzadkich jedynie wypadkach jak np. w drużynie Zarządu Miejskiego, czy też w zespole bankowców znajdują się jakiś „rasowy” piłkarz, który się je spustoszenie na boisku. Nie o to jednak w danym wypadku chodzi. Zagadnienie jest znacznie poważniejsze, niż kwestia wyniku zawodów. Inicjatywa organizowania zawodów sportowych, których celem jest pomoc dla odbudowującej się Warszawy jest wybitnie pozytywna, z drugiej strony mamy tu do czynienia z jakimś tajemniczym pociąganiem publiczności do sportu piłkarskiego. Dlaczego np. nie odbywają się podobne imprezy na kortach tenisowych, basenie pływackim, czy też na ringu pięściarskim, a właśnie mecze piłkarskie, w soboty i niedziele zapełniają całe popołudnia?

Oczywiście, że celem organizatorów jest zebranie jak największych sum.

Nasuwać się jednak pewne, doświadczone zastrzeżenia. Przede wszystkim, czy mecze te nie odbywają się za późno. Nie można narzącać na szwank zdrowia zawodnika, który często musi odejść mecz w łódku, połykając aspirynę, co tworzy wyrwy w pracy zawodowej.

Przecież ci wszyscy gracze nie są odpowiednio przygotowani do biegania w krótkich spodenkach przez godzinę, czy nawet przez 1.30 min. Co innego jeśli spotkania tego rodzaju odbywają się latem, gdy jest ciepło. W przyszłości trzeba koniecznie

nie przyspieszyć termin zawodów piłkarskich na odbudowę Warszawy, tak żeby wszyscy z wszystkimi mogli spotykać się w sprzyjających warunkach atmosferycznych. Po drugie — powinien być tu jakiś ustalony plan oparty o z góry nakreślony program.

Cieszymy się że sport łódzki pospieszył z pomocą Warszawie i że niemal codziennie wpływają poważne sumy na odbudowę stolicy. Sport już nieraz zdał egzamin społeczny.

Ci, którzy nie doceniali znaczenia sportu choćby na przykładzie tej akcji mogli przekonać się, że sport

DZISIEJSI PRZECIWNICY

LKS WŁÓKNIARZ

Szczerzyński				
Włodarczyk		Łuś		
Bajan	Pietrzak	Urban		
Hogendorf	Patkolo	Baran	Łącz	Janeczek
●				
Kubiński	Szczerzyk	Alszer	Cieślak	Skorupa
	Jacek	Bartyła	Hajduk	
	Dziąg		Giebur	
	Wyrobek			
RUCH				

Wielki Konkurs Sportowy

Aparat radiowy dla zwycięzcy

Kto ustali prawidłowo tabelkę ligową?

Dobiegające końca rozgrywki piłkarskie o mistrzostwo Ligi budzą coraz większe zainteresowanie. Postanowiliśmy rozpisac konkurs sportowy polegający na ustaleniu końcowej tabelki ligowej. Począwszy od 11 bm. będziemy zamieszczać codziennie kolejne kupony konkursu. Ogółem będzie ich 15 numerów, trzeba je kolekcjonować i dołączyć do kuponu zasadniczego. Kupony zasadnicze ukażą się w ostatnich dniach konkursu, to znaczy 23, 24 i 25 b. m.

Ostatnie spotkania ligowe odbędą się 6 listopada, a 28 i 30 bm.

Kto sędziuje mecze bokserskie

Niedzielne mecze bokserskie o mistrzostwo I i II Ligi sędziować będą: Gwardia (W) — Związkowiec w ringu Kowalski, a na punkty Urbanak (P), Matura (SL), Markowski (SL), delegat WSS red. Dal

Gwardia (G) — Kolejarz (Gd) w ringu Twardowski (L), a na punkty Sikorski (L), Suszczyński (P), Maciejewski (W)

LKS Włóknarz — Ogniwo (Wrocław) w ringu Lisowski (W), a na punkty: Blukis (Gd), Cwikliński (SL), Kubik (Sz.)

Kolejarz (Poznań) — Warta w ringu Fedorowicz (SL), a na punkty Jeruszko (Gd), Gronowski (W), Łukaszewski (SL) Stal (Paława) — Cracovia w ringu Łukredy (Sz.) a na punkty: Bielewicz (P), Czernik (L), Zaplatka (W).

odbędą się mecze międzypaństwowe z Czechosłowacją. Oprócz listy ligowej trzeba będzie odgadnąć również wyniki wspomnianych spotkań.

Zwycięzca konkursu, który prawidłowo ustali kolejność drużyn w tabelce ligowej i odgadnie wyniki

spotkań międzypaństwowych otrzyma w nagrodę aparat radiowy. Wszystkim zwolennikom sportu radzimy na razie zbierać kupony kolejne, które będą ukazywały się codziennie, począwszy od dnia 11 bm. w „Dzienniku Łódzkim”.

O mistrzostwo Polski w boksie

Sytuacja rozgrywek bokserskich o drużynowe mistrzostwo Polski zaczyna nieco się wyjaśniać. Dziś odbędą się dalsze spotkania w I i II Lidze.

O mistrzostwo I Ligi odbędą się dwa spotkania, mianowicie mecz między Gwardią Gdańską a Kolejarzem Gdańskim i spotkanie Gwardii warszawskiej z łódzkim „Związkowcem Zryw”.

Choć powinien nas bardziej interesować mecz warszawski, spotkanie w Gdańsku zapowiada się niemiernie interesująco. Pamiętajmy jak w zeszłym roku pięściarze Gedańi sprawili niespodziankę swoim rywalom.

Kto wie, czy i tym razem gdańscy kolejarze nie wyjdą zwycięsko z pojedynku.

O mistrzostwo II Ligi walczyć dziś będą:

LKS Włóknarz — Opolo Wrocław
Kolejarz (Poznań) — Warta
Stal (dawny Paława) — Cracovia.

Na pierwszym miejscu w tabelce punktacyjnej w tej grupie kroczą włókniarze łódzcy. Tuż za nimi są bokserzy z wrocławskiego „Ogniwa”. Sądymy, że dzisiejszy mecz wzbogaci LKS o dalsze dwa cenne punkty.

Kolarze startują

W przerwie meczu piłkarskiego ZKS „Ruch” (Chorzów) — LKS „Włóknarz” o mistrzostwo Ligi, który odbędzie się w niedzielę, 9 bm., o godz. 12, na stadionie przy Al. Unii 2 Sekcja Kolarstwa organizuje drużynowy wyścig kolarski na 4000 metrów.

Startować będą: mistrz Polski drużyna i LKS „Włóknarz” w składzie: Gabrych, Boracz, Malinowski i Murwanicki przeciw II drużynie „Włóknarz” w składzie: Świercz, Umiński, Zwoliński i Sowiński.

Mecz w Zduńskiej Woli

W dniu 12 października reprezentacja piłkarska juniorów łódzkich odwiedzi Zduńską Wolę, gdzie w meczu towarzyskim zmierzy się z „Włóknierzem”, który w bieżącym sezonie osiągnął już nie jedno zwycięstwo na własnym terenie. W swym tournée po prowincji, łódzcy juniorzy najchętniej górowali nad drużynami niższych klas. Tym jednak razem wyjdzie się nam, że „Włóknarz” nie schyli czoła przed młodymi miłośnikami piłki nożnej.

Dochód z powyższych zawodów przeznaczony zostanie na Dom Dziecka Rodziny Radiowej w Zduńskiej Woli.

Ostatnie mecze ligowe o godz. 12

W celu uniknięcia „podkładania” się drużynom I Ligi, wszystkie spotkania mistrzostwowe w dniach 23.10 i 6.11. br. odbędą się o godz. 12.

O tej samej porze rozpoczną się również ostatnie mecze II Ligi — w dniu 23.10. br.

Guy de Maupassant

(83)

»KOCHANECZEK«

(„BEL-AMI”)

Przekład Anieli Mikuckiej

— Tyle będziemy mieli do zrobienia! — wyszeptala tonem, który miał oznaczać: „Trzeba poświęcić przyjemność dla rzeczy pożytecznych.”

Trzymał ją ciągle za rękę, zadając sobie z niepokojem pytanie, w jaki sposób przejdzie do pieśczoł. Nie byłby do tego stopnia poruszony nawet wobec nieświadomości młodej dziewczyny, ale zręczna, przebiegła inteligencja, którą wyczuwał u Magdaleny, sprawiała, że jego postawa była pełna zakłopotania. Bał się wydać głupi, zbyt nieśmiały lub zbyt brutalny, zbyt powolny lub zbyt szybki.

Gniotł jej rączkę małymi uściskami, choć ona nie odpowiadała na jego wezwanie.

— Wydaje mi się bardzo zabawne to, że pani jest moją żoną — powiedział.

Okazała zdziwienie:

— Dlaczego?

— Nie wiem. To mi się wydaje zabawne. Mam ochotę panią pocałować i dziwię się, że mam do tego prawo.

Podsunała mu spokojnie swój policzek, który pocałował tak, jakby całował policzek siostry.

— Gdy zobaczyłem panią pierwszy raz — mówił dalej — pani pamięta, na tym obiedzie, na który zaprosił mnie Forestier — pomyślałem: „Psia krew, gdybym mógł znaleźć taką żonę”. I oto znalazłem. Mam ją.

— To ładnie — szepnęła.

Patrzyła na niego wprost, delikatnie, zawsze uśmiechniętym spojrzeniem.

„Jestem zbyt zimny, myślał. Jestem głupi. Powiniennem działać szybciej, niż teraz”. I zapytał:

— W jaki sposób poznała pani Forestiera?

Odpowiedziała z prowokacyjną złośliwością:

— Czy my jedziemy do Rouen, aby rozmawiać z nim?

Zaczerwił się:

— Jestem głupi. Pani mnie bardzo onieśmiela

Była zachwycona:

— Ja! Niemożliwe? Z jakiego powodu?

Usiadł przy niej, zupełnie blisko.

— Och! kozioł! — krzyknęła.

Pociąg przejeżdżał właśnie przez las w Saint-Germain; zobaczyła wystraszonego jelenia, gdy jednym susem przeskakiwał aleję.

Duroy pochyliwszy się, w chwili, gdy ona wyglądała przez otwarte okno, złożył długi pocałunek, pocałunek kochanka we włosach na szyi.

Siedziała przez kilka chwil bez ruchu, potem podnosząc głowę, powiedziała:

— Pan mnie lechce, proszę skończyć.

Ale on nie przestawał, wodząc powoli, denerwującą i przedłużającą się pieśczoł, swoje kędzierzawe wąsy po białym ciele.

Wzdrygnęła się:

— Proszę skończyć.

Chwycił jej głowę prawą ręką, którą wsunął z tyłu i odwrócił ją do siebie. Potem rzucił się na jej usta, jak jastrząb na zdobycz.

Ona bronila się, odpychała go, usiłowała uwolnić się. Udało się jej wreszcie i powtórzyła:

— Ależ proszę skończyć nareszcie.

Nie słuchał jej więcej, ściskając ją, całując głodnymi i drżącymi wargami, usiłując przewrócić ją na poduszki wagonu.

DZIS:

Jana, Leona

JUTRO:

Franciszka

KRONIKA

WAŻNE TELEFONY: Komenda Miejska M. O. 253-60... Pogotowie wypadkowe PCK 104-44...

Dyżury apteki

Dzisiejszej nocy dyżurują apteki: Górszkowskiego (11 Listopada 15), J...

Teatru

TEATR PAŃSTW. im. ST. JARACZA: o godz. 19.15 „Maria Stuart”. TEATR POWSZECHNY: o godz. 19.15 „Klub kawalerów”...

Muzea Miejskie

Muzeum Etnograficzne Plac Wolności 14, (telefon 158-16); Muzeum Prehistoryczne - Plac Wolności 14 (tel. 139-13)...

Kino

ADRIA - „Złoty Klezycyk” - cena bil. po 50 i 25 zł.; godz. 16.30, 18.30, 20.30; doz. od lat 7. Poranek godz. 9, 11, 30.

Walka na wąskich torach

Kto zwycięży, Łódź czy Lublin?

Rodowicie łodzianie nie znają kolei wąskotorowej. Zapewne ten i ów widział gdzieś kiedyś taką małą „dziećmiącą” lokomotywę...

Ci znają dobrze wąskotorówkę. Parę razy dziennie widzą jak zbliża się pospiesznie do miasta i zatrzymuje się w samym jego centrum...

Na Kujawskich Kolejach Wąskotorowych przygotowania do kampanii jesiennej rozpoczęły się już dawno i to we wszystkich dziedzinach...

Smółsk, Lubraniec, Osłęcin, Izbicę Kujawską, naprawiono wreszcie parowozy...

Ostrego tempa nabrały prace przy gotowawczach od 1 września. W tym dniu też Łódzka Dyrekcja Kolei Wąskotorowych zawarła z Dyrekcją Lubelską umowę...

Kolejarze łódzcy nie mają tremy. Są pewni zwycięstwa. W ubiegłym roku tak się dzielnie spisali, że otrzymali nawet od władz pochwałę...

Pracy wiele. A do 10 października wszystko musi być zapięte na ostatni guzik...

Pracy wiele. A do 10 października wszystko musi być zapięte na ostatni guzik, bo potem, jak już przewoźnicy ruszą, ani chwili czasu nie będzie...

Pracy wiele. A do 10 października wszystko musi być zapięte na ostatni guzik, bo potem, jak już przewoźnicy ruszą, ani chwili czasu nie będzie...

Z ukosa

Podle języki

Widząc, że kolega składa ukłon jakiejś przechodniowi, Płotkiewicz zwrócił mu uwagę:

— Nie klaniałbym się temu Ciapkowskiemu. Przecież on ma sprawę z okresu okupacji!

W parę dni później ów kolega powiedział przyjaciółce żony:

— Ciapkowski ma sprawę o podpisanie volkslisty. Lepiej nie znać takiego lotra.

Przyjaciółka opowiedziała nowinę w kawiarni:

— Mówiono mi, że ten volksdeutsch Ciapkowski ma sprawę w trybie doraźnym. Wydawał Polaków.

— Dawno już zauważyłem, że jest jakiś nieswoj. Zamyślony i ciągle jakby zły, — oświadczył Bydełkiewicz i zaniósł wiadomość o volksdeutsche - Ciapkowskiemu na imieniny do siostry.

— Pewno dlatego żona jego jest taka zamknięta i nieprzystępna! — domysliła się koleżanka siostry. — Nic dziwnego, gdy mężowi grozi kara śmierci.

Nazajutrz całe miasto wiedziało, że Ciapkowski był gestapowcem i zastanawiało się, czy Ciapkowska wiedziała o tym, czy też męża to przed nią ukrywał.

W parę tygodni później dowiedziano się, że Ciapkowskiego wygrali w sądzie przewlekłą sprawę przeciwko jakiejś babie o przywłaszczenie przez nią ich rzeczy podczas okupacji.

— Denerwowałam się tym przez szereg miesięcy, — zwierzała się Ciapkowska. — Bo co poczęlibyśmy bez naszych rzeczy? Bardzo byliby nam ciężko: ciągle choruję, kuloba dużo kosztuje, a tu jeszcze ta przeprowadzka w związku z przeniesieniem męża na wyższe stanowisko do Warszawy!

— Obecni spoglądali po sobie. — Więc po co i dlaczego były te podłe plotki? — szepcano sobie na ucho. Ano właśnie: po co i dlaczego?

(ERS)

P. P. „FILM POLSKI” - ZAKŁADY KINOTECHNICZNE

w Łodzi przy ulicy M. Nowotki 41

ogłasza

Przetarg nieograniczony

na wykonanie

40 szaf 4-drzwiowych z 4-ma przedziałami z drzewa sosnowego o wymiarach 180x70x50 cm.

Blizszych informacji udziela Wydział Gospodarczy codziennie w godz. od 10-12.

Ofertry należy składać do dnia 15.10. 1949 r. do Wydziału Gospodarczego w zalakowanych kopertach.

Otwarcie kopert nastąpi w dniu 15.10. 1949 r. o godz. 10.

Przedsiębiorstwo zastrzega sobie prawo wyboru oferenta jak również unieważnienie przetargu bez podania przyczyn. (k 475)

SPRZEDAŻ: ŚWIEC NAGROBKOWYCH

kitu, pokostu, pasty podłogowej, Ultramarynu, Sidel, Szpika, Sygnity, Adhezynoli do pasów transmisyjnych i t. p.

Wytwórnia Chemiczna „SIKAWA” Biuro sprzedaży: Łódź, ul. Jaracza 19, tel. 163-61

Radio

NIEDZIELA, 9 PAZDZIERNIKA

12.00 Dziennik południowy z sygnałem czasu i hejnałem z Wieży Mariackiej, 12.15 Poranek symfoniczny muzyki ra...

SIWE WŁOSY

odzyskują naturalny kolor,

przez zastosowanie

OBSIWIACZA HENNINA

zatwierdz. przez Min. Zdrowia,

Wyrób Labor. „Lanovit” W-wa.

Sprzedaż w droger. i perfumer. (k 1573)

Zebrania i odczyty

DZIS: - W Miejskim Ośrodku Propagandy Sztuki (Park Sienkiewicza), o godz. 12 otwarcie V Wystawy Prac, członków Zw. Plastyków...

Reorganizacja oświaty rolniczej 5 nowych szkół w woj. łódzkim

Wczoraj odbyła się w Łodzi konferencja poświęcona zagadnieniu reorganizacji oświaty rolniczej. Przybyli z całego województwa dyrekto...

Naczelnik Wydz. Ośw. Roln. Gładkowski omawiając nowe wytyczne prace zwrócił szczególną uwagę na konieczność podjęcia starannej...

one stać gospodarstwami przykładowymi.

Ogółem w woj. łódzkim jest 81 ośr. ośw. rolniczej. W ośrodkach tych jest 13 liceów i 30 szkół średnich W najbliższych miesiącach powstanie 5 nowych szkół, które będą szkolić...

Szkoły te powstaną w pow. łączyckim i skierniewickim. (b)

Pracownicy CZPS na odbudowę Warszawy

W związku z miesiącem odbudowy Warszawy, pracownicy Centralnego Zarządu Przemysłu Skórzanego w Łodzi zebrali drogą składek wśród...

Ze spadłem w ręku

Przed rozpoczęciem nauki w PWSP

Spoza sterty gruzów na obrzynie placu przy ul. Wojska Polskiego wychylają się gorączkowo pracujące...

Podchodzimy bliżej. Długi rząd chłopców i dziewcząt zamasyżuje w machacie spadkami niwelując po...

Rok szkolny na PWSP rozpoczyna się w poniedziałek. Wychowankowie szkoły, którzy przybyli już na miejsce...

Na miesiąc przyjaźni teatr „Osa” przygotował komedię radzieckich autorów Isajewa i Galicza pt. „Wzywa was Tajmyr” w reżyserii J. Choj...

dowie naszego miasta. Wszyscy chętni w liczbie około 300 osób zostali użyli do różnych prac. Część z nich...

Podchodzimy bliżej. Długi rząd chłopców i dziewcząt zamasyżuje w machacie spadkami niwelując po...

Rok szkolny na PWSP rozpoczyna się w poniedziałek. Wychowankowie szkoły, którzy przybyli już na miejsce...

Na miesiąc przyjaźni teatr „Osa” przygotował komedię radzieckich autorów Isajewa i Galicza pt. „Wzywa was Tajmyr” w reżyserii J. Choj...

„Wzywa was Tajmyr” w „Osie”

Na miesiąc przyjaźni teatr „Osa” przygotował komedię radzieckich autorów Isajewa i Galicza pt. „Wzywa was Tajmyr” w reżyserii J. Choj...

Komunikat

Miejski Społeczny Komitet do Walki z Alkoholizmem przy ORZZ w Łodzi, komunikuje, iż sekretariat Komitetu czynny jest codziennie od...

P.P. „FILM POLSKI” WYTWÓRNIA FILMÓW FABULARNYCH Łódź, ul. Sienkiewicza 33 ZATRUDNI NATYCHMIAST: Inżyniera Mechanika, Fotochemika, Budowlanego, Elektryka, Kreślarzy-rysowników, Głównego Inspektora Kontroli

PRZEDSIĘBIORSTWO INSTALACJI SANITARNYCH I URZĄDZEŃ WODNYCH Oddział w Łodzi, Stalina 39 przyjmie: inżynierów, techników instalacyjnych, mechaników, kreślarzy, monterów instalacyjnych i na kompresory

CENTRALA TEKSTYLNĄ BIURO SPRZEDAŻY WYROBÓW LNIANYCH W ŁODZI zatrudni brakarza ze znajomością tkanin lnianych i technicznych.

P. Z. P. A. T. i R. zatrudnią natychmiast samodzielnych księgowych Podania wraz z życiorysem należy składać w Oddziale Personalnym, Piotrkowska 278. (k 527)

ŁÓDZKA FABRYKA ZEGARÓW Łódź, ul. Wigury 21 zatrudni natychmiast: DRYKIERÓW, TOKARZY, POM. TOKARSKICH SZNYCIARZY, KONTROLERA ORAZ WYSOKO WYKWALIFIKOWANĄ MASZYNISTKĘ (k 470)

Zawiadomienie WITOLD i MIECZYŚLAW byli WSPÓLWŁAŚCICIELI „Wileńska Spółka Fryzjerów Damskich” Zamenhofa 1 pracują obecnie w ZAKŁADZIE FRYZJERSKIM Andrzeja Strega 2. (k 660)

PAŃSTWOWE Zakłady Przemysłu Wełnianego Nr 5
Im. Gen. KAROLA ŚWIERCZEWSKIEGO w ŁODZI

poszukują:

Kierownika
wydziału inwestycji i odbudowy.

Inżyniera oraz Technika
do wydziału ruchu.

Zgłoszenia przyjmuje Wydział Personalny, ul. Wólczańska nr 219. (k 608)

LEKARZE

Dr KUDREWICZ — specjalista: weneryczne, skórne 8-10, 4-1, Piotrkowska 106. (k 123)

Dr AJZNER powrótł. Narutowicza 115b, tel. 215-24. (k 172)

Dr WOJNO specjalista chorób skórnych, wenerycznych, zaburzenia płciowe, przyjmuje Nowotki 7, 8-10, 16-18. (9890 p)

DR SKONIECZKA lekarz szpitala Koczarowska. Choroby nerwowe. Piotrkowska 16. Tel. 276-43.

Dr ZAURMAN — specjalista: skórne, weneryczne 8-10, 5-7, Narutowicza 2. (k 129)

GAB. DENTYSTYCZNE

DENTYSTA Wodnicki Stanisław. Specjalność: korony, mostki, porcelanowe — Andrzeja 11. Telefon nr 154-12. (k 110)

POSZUKIWANIE PRACY

KIEROWNIK działu organizacji i starszy referent obejmą posady. Wysokiński, Północna 65.

RUPNO I SPRZEDAŻ

PIORA WIECZNE kupujemy na wet polamane — STALINA 6.

SREBRO w każdej postaci kupuje Zakład Srebrniemy M. Weiner, Łódź, Al. Kościuszki 26. (k 7)

WÓZKI dziecięce głębokie i spacerowe sprzedaz, Piotrkowska 31, w podwórzu. (k 92)

ZEGARKI
GWARANTOWANE WYROBY
ZŁOTE — SREBRNE
SPRZEDAŻ — KUPNO
OMEGA — PIOTRKOWSKA 4.
(k 266)

PRACOWNIA KOZUSZKÓW poleca kozuski, blany barankowe przyjmuje obsługa i oraz reperacje. Jaracza 13. (k 133)

TAPCZANY fotela-łóżka, kozetki poleca tapicer. Napiórkowskiego nr 15, robota solidna. (k 8)

MEBLE komplety, pojedyncze, sędze, wóby własny, wykonanie solidne Kilińskiego 107.

SPRZEDAŻ pekinyzki trzymię, sędze. Wiadomość 6 Sierpnia 39, nr 14.

MEBLE — sprzedaż, zamówienia — zamiany, Łódź, Piotrkowska 275 tel. 145-19. (k 17)

FOTOGRAFIE nagrobkowe. Termin wykonania 7 dni „Fotoceramika”, Warszawa, Nowy Świat 30. Informujemy listownie. (k 173)

SPRZEDAŻ samochód osobowy „Citroen” stan dobry. Wiadomość Drownowska 5-1. (10202 p)

MASZYNE gabinetowa Singera sprzedam Dąbrowska 41, m. 11.

MOTOCYKL 200-250 ccm w pierz szorowanym stanie kupię. Dzwonić nr 173-15. (16205 p)

SPRZEDAŻ kredens pokojowy orzech, łóżko szerokie. Stalaz 2 — Napiórkowskiego 122. (10225 p)

SPRZEDAŻ samochód BMW typ 326, Kominarska 4 (za Balcicim Rynkiem). (10227 p)

WIECZNE PIORA
SPRZEDAŻ—KUPNO—Wszelkie NAPRAWY solidnie — szybko w Sklepie Pomocy Szkolnych Łódź, ul. PIOTRKOWSKA 56

IZBA PRZEMYSŁOWO-HANDLOWA w ŁODZI

przypomina, że termin rejestracji prywatnych przedsiębiorstw przemysłowych, handlowych i usługowych upływa 10 października 1949 r.

Na firmy, które obowiązku rejestracji nie dopełnią, nałożone będą kary porządkowe. (k 610)

POTRZEBNE pracownicy do wyrobu ręcznego siatek na firanki. Zgłoszenia: Spółz. Pracy Łódź, Pogonowskiego 40, tel. 162-79.

PRZYJME natychmiast dwie wykwalifikowane zawiązki do cukierków. Zgłoszenia osobiste. Wytwórnia Cukierków Stanisław Sobczak, Sieradzka Nr 1. (k 697)

POMOCNICA domowa umiejająca gotować potrzebna, Gdańska 115, m. 2. Tel. 222-81.

MASZYNISTKI Księgowość grupę nową rozpoczęliśmy. Zapisy: — Kursy Maszynopisanie Stenografii Księgowość Stowarzyszenia Stenografów — Maszynistek. Kilińskiego 50. (10096 p)

GONCA zatrudnimy ORT, Piotrkowska 116 popr. of. parter.

POTRZEBNE — wykwalifikowane szwaczki do szycia paszków do ponoczek i overlocka potrzebna. Piotrkowska 231. Sklep szwalnia.

SPÓŁDZIELNIA „Remont” Łódź, Jakuba 16 zatrudni: wykwalifikowanych stolarzy. Zgłoszenia przyjmuje Referat Personalny.

POTRZEBNA samodzielna gospośka, Próchnicka 28, m. 4.

POTRZEBNA do pralni zdolna pracownica na chemiczne. Krucza 1, Gajewska. (k 636)

KURSY kroju, szycia, modelowania „IPR”. Zapisy 8-11, 17-20 Armii Ludowej 17/3. (k 1716)

SEKRETARIAT SZKOŁY Przy. sposobienia Administracyjno-Handlowego IPR, Andrzeja 4, tel. nr 211-19 podaje do wiadomości, że kurs księgowości rozpocznie się w najbliższym tygodniu. Zapisy trwają.

VADEMECUM Kroju systemem Lewandowskiego nauczają Kursy IPR, Jaracza 14. (k 612)

nasze TEATRY

PAŃSTWOWY TEATR POWSZECHNY
11 Listopada 21 — tel. 150-36

od 24.9. br. codziennie o godz. 19.15 wznawienie

»KLUB KAWALERÓW«

z udziałem Ireny Grywińskiej, Karola Adwentowicza i Adolfa Dymyzy.

Kasa czynna od 10-14 i od 16. (k 1513)

Teatr Komedii Muzycznej „LUTNIA”
ul. PIOTRKOWSKA Nr 243

Codziennie o godz. 19.15

„PTASZNIK z TYROLU”

Operetka w 3 aktach — K. Zeller

Udział bierze cały zespół artystyczny. Chór — Balet — Orkiestra. Szczegóły w afiszach.

Bilety do nabycia w kasie teatru od godz. 10 do 13 i od 17. W niedziele i święta kasa teatru czynna od godz. 11. (k 327)

Teatr Zimowy »OSA« Traugutta 1
TELEFON 272-70

Codziennie o godz. 19.30, w niedziele i święta o godz. 16 i 19.30 pełna humoru i dowcipu komedia muzyczna P. Armonta i L. Marchanda

Ostatnie dni! Ostatnie dni!

»KRAWIEC w ZAMKU«

z udziałem całego zespołu. Kasa czynna od godz. 10

P.P. »FILM POLSKI« ZAKŁADY KINOTECHNICZNE
Łódź, M. Nowotki 41

ZATRUDNIĄ NATYCHMIAST:

konstruktorów frezerów szlifierzy
na wałki i otwory

wysokie kwalifikacje konieczne.

Zgłaszać się Sekcja Pracy ul. M. Nowotki 41 w godzinach 9-13. (k 474)

Spółdzielnia »WŁÓKNO« Łódź, Południowa 28

zawiadania:

Tkacze jedwabni zgłoszą się po przedzę na przerób od dnia 11 do 15 października br.

(k 658) Zarząd.

FIRMA warszawska przyjmuje futra i pelisy, ul. Piotrkowska 220

FOTOGRAFIE nagrobkowe wiecznorwałe. „Elchafilm”, Warszawa, Marszałkowska 109. Informujemy listownie. (k 176)

ROBIĘ tanio samodziały z powierzchni wełny. Piotrkowska 228, m. 8.

PRZYJMUJE przepisywanie na maszynie, zgłoszenia do Dz. Ł. pod „Solidnie i szybko”. (k 613)

PRZYSTĄPIE na wspólnika do zaprowadzonego przedsiębiorstwa handlowego lub przemysłowego, wnosząc kapitał, wykształcenie i doświadczenie handlowe. Zgłoszenia sub „Solidny” do Dz. Ł.

WSPÓLNICZKI młodej, energicznej do czynnego przedsiębiorstwa. Poszukuje. Zgłoszenia „Prasa” — Piotrkowska 53 „Solidny”.

ZAGINEŁA suczka czarna ratleczek, odprowadzić za wynagrodzenie. Legionów 11, m. 3.

OBRACZKĘ pierścioneek
kupisz najkorzystniej bezpośrednio w pracowni

TADEMAR
Piotrkowska 66

KIEROWNICZKI
działu produkcji robót ręcznych na drutach poszukuje Spółdzielnia Sztuki i Przemysłu Ludowego w Łodzi, ulica Piotrkowska 89. — Zgłoszenia przyjmują dział personalny w godz. od 8-16 lub tel. 107-55. Wymagane wysokie kwalifikacje.

WEŁNĘ OWCZA
POTNA I PRANA, SKUPUJE po najniższych cenach firma

»WEŁNOSKUP«
ŁÓDŹ, ul. NAWROT Nr 17. (K 359)

ZJEDNOCZENIE PRZEMYSŁU PRECYZYJNEGO I OPTYCZNEGO
w Łodzi, ul. Wigury nr 21

ZATRUDNI natychmiast:

1. Inżynierów i techników,
2. Finansistów,
3. Ref. Zaopatrzenia,
4. Maszynistki.

Zgłoszenia przyjmuje Wydział Personalny. (k 611)

Zakupimy KOCIÓŁ
do Centralnego ogrzewania. Zgłoszenia tel. 258-39 Wydział Gospodarczy. (k 628)

LICEUM PRZEMYSŁU GUMOWEGO
w Łodzi, Tamka 12

zatrudni zaraz **KIEROWNIKA INTERNATU** (samotnego), kucharki i personel kuchenny. Zgłoszenia osobiste od 6mej do trzeciej. (10224 p)

Prosimy pamiętać **»WARMA«**
TELEFON 260-08

Warszaty Reperacyjne M. szyn Kurowych — Łódź, ul. Piotrkowska 22. Naprawiają maszyny biurowe wszelkich systemów najszybciej i najtaniej. Przy warsztatach czynne cały dzień **Pogotowie Techniczne** tel. 260-08 usuwające wszelkie uszkodzenia maszyn biurowych na miejscu. Uwaga: Kupujemy uszkodzone nie kompletne maszyny do pisania i liczenia oraz części wszystkich systemów. (k 1589)

STENOTYPISTKA
sekretarka wykwalifikowana, młoda, poszukuje posady. Oferty pod „Stenotypistka” — „Dz. Łódzki”.

Farbiarnia H. Gutman
UL. GDAŃSKA 16,
Tel. 188-00

została uruchomiona

SPRZEDAŻ plac o powierzchni 1469 m kw. z drzewami owocowymi, studnia, ogrodzony siatką drucianą na III Marysinie, dojazd tramwajem 17 do końca. Wiadomość przy ul. Senatorskiej nr 23, II piętro. Frenzel Wacław od godz. 16 do 18. (10216 p)

BRYCZESY
zanim kupisz — obejrzyj u **WOJECZKOWSKIEGO**
PIOTRKOWSKA 59
poprzednia oficyna.

WYDAWCA:
Spółz. Wyd. Oświat. „Czytelnik”, Redakcja i Administracja: Łódź, Piotrkowska 96, tel. 209-02, 207-18, 204-75; Dział Miesięczki 217-82; Dział Infortowy 218-95; Dział Zgłoszeń 123-33; Dział Prenumerat 180-74. Wszelkie reklamacje i uwagi prosimy kierować do redakcji. Termin ogłoszeń nie dłużej niż 14 dni przed dniem druku. Odpowiedzialność za treść ogłoszeń nie dłużej niż 14 dni przed dniem druku.

Redaktor naczelny:
ANATOL MIKULKO

MASZYNA DO CZYTANIA MYŚLI (42)

W klatce lwa leżał spokojnie Agapić Krupka, opierając głowę jak na poduszec — na olbrzymim ciele króla zwierząt. Malpka Mimi była zajęta przyskakiwaniem grzywy lwa Leo.

Leo (z cyrku Krupki) urodził się w niewoli i był tak przyzwyczajony do Aga-

pi i malpki Mimi, jak do swojej żony Leoni, która nie brała udziału w wyprawie na zjazd cyrkowców. Leo ziewał a potem ryknął tak strasznie, że handyci cofnęli się o krok.

Ale malpka Mimi nie przerwała swojego

zajęcia i przyskakiwała dalej grzywę króla zwierząt. Krupka leżał spokojnie i palił cygaro. Odrzucając głowę w kierunku bandytów, powiedział pogodnym głosem: „Patrzcie Mimi i Leo, goście przyszli!” — Prosimy bardzo bliżej, drzwiczki są otwarte.

Agapić otworzył drzwiczki na oścież. W tym momencie lwa Leo podniósł się na czterech łapach. X-27 i jego wataha nie ośmieliły się ruszyć i stał jak wryci, bojąc się najniebezpiecznym ruchem podrażnić okrutną bestię.

PANORAMA

DODATEK NIEDZIELNY DO DZIENNIKA ŁÓDZKIEGO

Łódź, dnia 9 października 1949 r.

Nr 41 (113)

POEZJA BRATERSTWA i PRZYJAŹNI NARODÓW

Najtrwalszy wyraz przyjaźni zarówno pomiędzy pojedynczymi ludźmi jak i całymi narodami, to wyraz poetycki, zaznaczony w nieśmiertelnym pięknie doskonale zestrojonych w treści i w brzmieniu słów. Taki wyraz przyjaźni istnieje pomiędzy narodami polskim i rosyjskim. Poezja obu narodów notuje liczne przykłady tej przyjaźni.

Począwszy od Mickiewicza i Puszkina poezja obu narodów — wbrew politycznej nienawiści oficjalnych czynników carskich i polskich szowinistów — wyrażała zawsze to, co było wspólne dla obu narodów: umiłowanie wolności narodowej i tęsknotę do sprawiedliwego ustroju społecznego. Możliwość realizacji tych szczytnych założeń i celów widzieli poeci obu narodów w międzynarodowym związku i przyjaźni wszystkich ludów, wyzwolonych spod tyranii możnowładców i budujących własnymi rękami lepszą przyszłość w atmosferze wzajemnego poszanowania, ufności i zgody, gwarantki powszechnego pokoju.

Poezję Mickiewicza i poezję Puszkina łączyła wspólna nienawiść do carskiego reżimu i zarazem wspólna miłość ludu, macierzystej warstwy obu narodów. Mickiewicz w wierszu „Do przyjaciół Moskali” pisał:

„Wy — czy mnie wspominać! Ja, Helkroń marzę
O mych przyjaciół śmiertelnych,
W wygnaniach, więzieniach,
I a was myślę: wasze cudzoziemskie
Mają obywatelstwa prawo w mych
marzeniach.”

Gdzie wy teraz? Szlachetna sycja
Którą jak bratnią ścisła, carskimi
Wisi do hańbiącego przywiązana drzewa;
Klątwa ludom, co swoje mordują
proroki.

Ta ręka, którą do mnie Bestaźew
Wyciągnął, i broń
Wieszczę i żołnierz, ta ręka od pióra
Oderwana, i ear ją do taczki zaprzęgnął;
Dziś w minach żyje, skuta obok polskiej
dłoni.”

Ta ręka rosyjska „skuta obok polskiej dłoni” była w ciągu przeszło stu lat najwymowniejszym symbolem przyjaźni obu narodów: polskiego i rosyjskiego, gnębionych przez tę samą przemoc carską. „Wy — czy mnie wspominać!” — pytał Mickiewicz tych właśnie skutych wspólną niewolą polityczno-ustrojową przyjaciół Moskali. Naturalnie, że go wspominali. Jakże by mogli zapomnieć tego, który już tam wśród nich, w Rosji podczas najczarniejszej nocy ucisku społeczno-politycznego głosił idee braterstwa międzynarodowego i przyjaźni słowiańskiej? Puszkina we wzruszających prostych słowach wspominał:

„Był tu wśród nas,
Północny obcego mu plemienia. W duszy
Nie żył do nas aienawici. Myśmy
też go kochał. Cicho, dobrotliwy,
Był uczestnikiem biesiad naszych. Z nim
Dzielił się i marzeniem czystym,
I piosnką. (Był natchnionym laską niebios
Z wysoka wiec na świat spoglądał).
Często
Mówił o przyszłych czasach, gdy narody
Zapomną waśni — i w rodzinie wielkiej
Potęca się. Słuchaliśmy poety
Z zapartym tchem.”

Ci dwaj, Mickiewicz i Puszkina, najwięksi w poezji obu narodów, pierwszy: dali świadectwo ich wspólności i przyjaźni. Po nich przyszli inni, a litania nazwisk w dziejach poezji obu narodów ciągnie się aż do naszych dni. Dość wspomnieć z „Fantazego” Słowackiego owego Moskala, przyjaciela Polaków i sprawy polskiej, który tej przyjaźni życiem własnym dowiódł, wyznając przed śmiercią:

„Syn Hawryły
Woldemar Major, wasz dawny znajomy,
Serdecznie wasze serca umiłował.
O! i odwiedził wasze dobre domy,
Przyjaciół...”

W czasie Powstania Listopadowego poeta rosyjski, dekabrysta, Aleksander Odojewski pisał w wierszu p. t. „Na wieść o powstaniu polskim”:

„W kim serce nie drgnę pieśnią
Słyszycie: tam wre krwawy bój nad
Wisłą,
Z Rusią Lach walczy o swobodę...
Jesteśmy braćmi! Świate nazwiska
Jeszcze w nas płoną i jeszcze w nas
Obrazów, myśli, cierpień dusza,
W niej dźwięki tają się cudownej sily.
Minionych mąk tęsknotę w nas zbudziły.
Wysokich marzeń powrót wzrusza.
Jeszcze w nas dumy ich nie zgasły,
Rysy ich w sercach wyryliśmy własnych.”

Cyprian Norwid w wierszu „Do słynnej tancerki rosyjskiej” pisał:

„...ja, syn Polski, rzucam wieńcem
Pod twoje stopy ruskiej białogłowy
I że posyłam, co prawdzie świeci...”

Jest to jak gdyby odpowiedź na wiersz Iwana Kozłowa „Do Marii Szymanowskiej”, słynnej pianistki polskiej, teściowej Adama Mickiewicza.

Konstanty Bałmont tuż przed wybuchem pierwszej wojny światowej w wierszu p. t. „Słowacki” pisał:

„Szczęśliwy kraj, gdzie pieśniarz
W duszach trwa.
I, Rosji syn, dziś sławę Polski imię.
By brata tu radośnie witał brat.”

Trudno tutaj w krótkim artykule przytaczać długie fragmenty niezwykłej piękności, poświęcone przez Aleksandra Błoka Warszawie w jego poemacie p. t. „Odwet”. Natomiast nie można nie przytoczyć szlachetnego w tonie i w treści wiersza rówieśnika Błoka Sergieja Gorodickiego p. t. „Polska”:

„Siostra nieznaną, ale bliską!
Dawno już Ciebie pokochałem.
Rozwidnia polskie płomienisko
Równieżą łuną Zachód cały.”

Już znieca słowiańskiego blaski
Ledwie zakwitłe świat ośniły.
Już słyhać w głębi ciszy słowiańskich.
Jak wzbiera brzemie przyszłej sily.

Gdzie porwał górny — tam jest Polak,
Gdzie nurt głęboki — tam Rosjanin.
Lecz im jednaka w dziejach dola:
Gromowym łamać mrok łyskaniem!

O Polsko! Jakże mi jest bliski
Żarliwy ogień Twoich marzeń
I wierność losom Twoich ognistym,
Co zginąć lub zwyciężyć każe.”

Polityka nas dzieliła, poezja łączyła. Bowiem polityka wyrażała różnicę ustrojów, a poezja wyrażała wspólnotę obu narodów. Ale od pamiętnego września 1939 roku ten stan rzeczy zmienił się radykalnie. Polskę i Rosję, a dosłownie Związek Radziecki, zaczęła łączyć nie tylko poezja, ale i polityka, jej wspólne cele, wspólna walka ze wspólnym wrogiem, wspólne przelana krew na wielu polach bitew o zagrożoną wolność i niepodległość obu narodów przez największego i najokrutniejszego nieprzyjaciela ludzkości. Spełniły się prorocze słowa Mickiewicza, wypowiedziane do Rosjanina, Fiodora Czyżowa, że „Rosjanie są naszymi braćmi, a nie wrogami” i że „jesteśmy rodakami w najbardziej szerokim rozumieniu ojczyzny: jesteśmy Słowianami”. To braterstwo i tę przyjaźń między Polską a narodami Związku Radzieckiego cementuje teraz wspólny marsz ku lepszej przyszłości, wspólna droga wiodąca nas do socjalizmu, a wyrazem tej wspólnoty jest między innymi również i poezja współczesna, która wierna swej wielkiej tradycji wiązania uczuciem przyjaźni dwu braterskich narodów, polskiego i rosyjskiego, rozszerza to uczucie na wszystkie narody Związku Radzieckiego. Nie ma miejsca, aby choć z tytułów przytoczyć tutaj te liczne wiersze, poświęcone Polsce przez współczesnych poetów rosyjskich, ukraińskich, białoruskich i gruzińskich, a także niepodobieństwem jest wliczać tutaj wszystkie powojenne wiersze polskie o Rosji i Związku Radzieckim, wśród których niejedną z czytelników pamięta zapewne pełne szczerego uczucia i głębokiego przekonania utwory Władysława Broniewskiego, K. I. Gałczyńskiego, Adama Ważyka, Leona Pasternaka, Włodzimierza Słobodnia, Jerzego Putramenta i Leopolda Leżewa.

Treść tych wszystkich wierszy najdokładniej wyrażają może proste rymy Lucjana Szenwalda, żołnierza-kościuszkowca, zmarłego u wrót niepodległości:

„...nikt nie przekreślił
Tych kart, które lud mocą cierpienia
I jeśli nas przez wieki budzono i jeśli
Na wschodzie w krwi daremnej brodził
biały orzeł,
To teraz, Polsko, nowej słonecznej epoce
Dajesz usta i wsparcia na przyjaźni stoisz.
Dzisiaj żelazne, jutro złociste owoce
Wyda poczęty w bojach wiecznotrwały
sojusz.”

MARIAN PIECHAŁ

Kazimierz Lisowski

Rozkochałem się w nazwach twoich rzek:
Judyken, Uczami, Koczumdek,

Kanada, Wiwi, i Wojewoli.
A nad nimi wzgórza, tajga w śniegach.
Ileż mocy i upartej woli
W ich kamiennych i pochmurnych brzegach.

Serce moje na długo podbiły,
Migotania koczowniczych ogni
I mieszkańcy, co z męstwa i sily
Przy twych rzekach jak bracia przyrodni.

Przeł. T. Chróścielewski

(Wiersz wybitnego poety radzieckiego Sybiru; wyjątek z tomu „Siewiernaja Wicsna”, Nowosybirsk, r. 1946).

M O S K W A

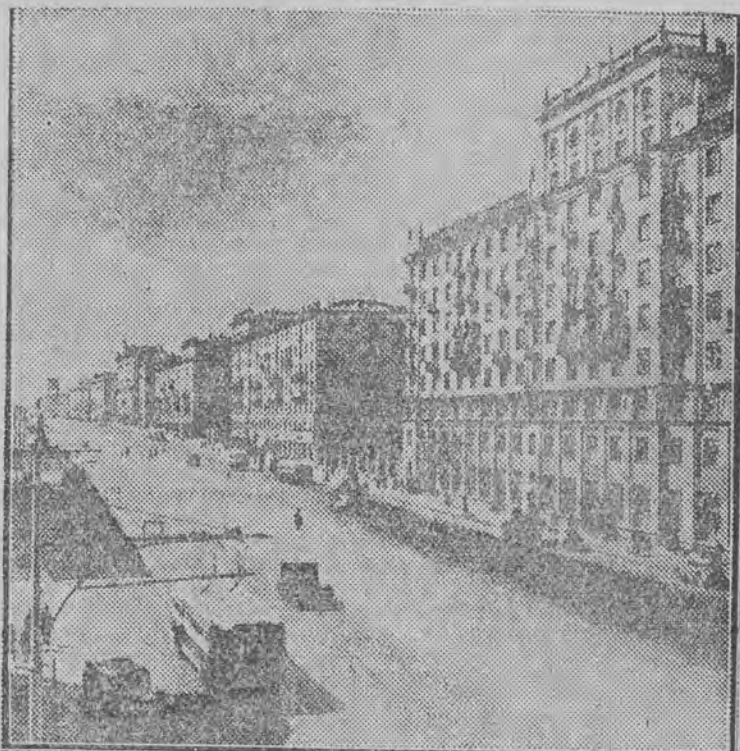

Foto Arch. „Dz. Ł.”

Ulica Kalużska w Moskwie

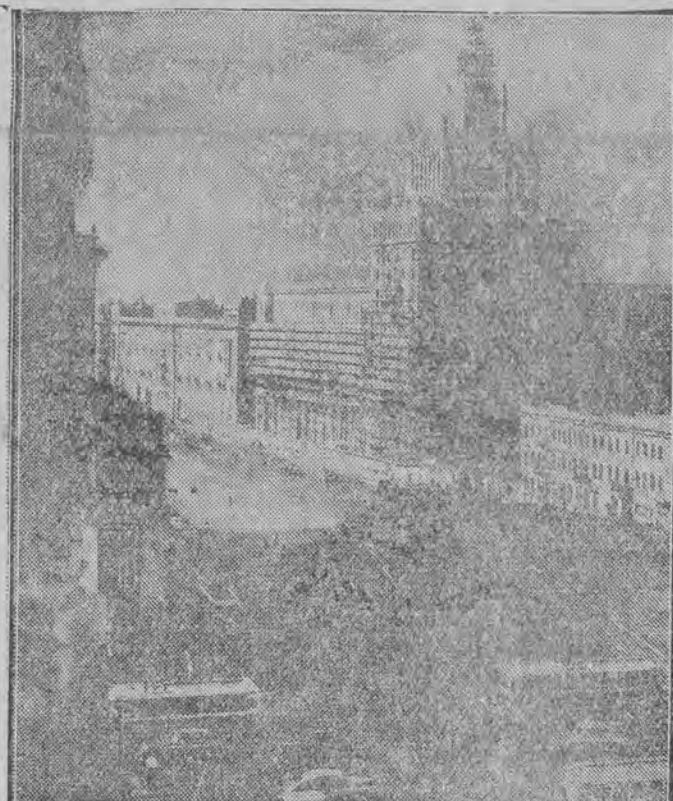

Foto Arch. „Dz. Ł.”

Fragment Placu Majakowskiego

Geniusz Chopina a muzyka rosyjska

Geniusz muzyczny Fryderyka Chopina, choć oparty na głębokich fundamentach polskiej kultury ludowej, przemawiał jednak językiem ponadnarodowej, ogólnoludzkiej sztuki do narodów całego świata. Toteż wywarł głęboki wpływ na całą europejską twórczość muzyczną drugiej połowy XIX i początku XX wieku.

Dzieje tych współzależności i wpływów chopinowskich w muzyce niemieckiej, francuskiej, angielskiej, a nawet włoskiej, od Belliniego, Schumanna i Liszta do Wagnera, Richarda Straussa, Berlioz i Debussy'ego, są dość dobrze znane. Zbyt mało wiadomo natomiast o ogromnym znaczeniu, jakie posiada muzyka chopinowska dla muzyki rosyjskiej XIX wieku.

Już współczesny Chopinowi wielki kompozytor rosyjski, twórca nowoczesnego, rosyjskiego narodowego stylu operowego, Mi-

chał Iwanowicz Glinka, pisząc w roku 1836 swą wielką operę narodową „Iwan Stiepanin”, był pod silnym wpływem chopinowskiej koncepcji polskiego motywu i tańca ludowego, co wyraziło się w opartych na polskich motywach krakowiaku, mazurku i polonezie.

Niemniejsze znaczenie posiadał styl chopinowski dla wielkich kompozytorów rosyjskich połowy XIX, początku XX w.: dla Rimskiego-Korsakowa, Bałakiriewa, Antoniego Rubinstejna, a wreszcie dla Aleksandra Głazunowa, że by tylko kilku spośród najwybitniejszych wymienić. Te więc psychiczna, jaka zawsze istniała pomiędzy muzyką chopinowską a twórcami muzyki rosyjskiej XIX wieku, wymownie stwierdza wielki klasyk rosyjskiej literatury. Lew Tołstoj, który, jak wiadomo, był jednym z najgorętszych wielbicieli Chopina.

Święty symfonista rosyjski na

przełomie XIX i XX w., Aleksander Głazunow, uczeń Rimskiego-Korsakowa, w hołdzie dla Chopina ułożył suitę orkiestrową, na orkiestrę symfoniczną, złożoną z utworów Fryderyka Chopina pt. „Chopiniana”.

Wyrazem aktualności i nieprzemijających wartości muzyki chopinowskiej dla dzisiejszych muzyków i wirtuozów radzieckich jest nie tylko pełna świetności przeszłość muzyki rosyjskiej XIX wieku, pozostającej tak wybitnie pod urokiem Chopina (wspomnieć tu jeszcze trzeba nazwisko największego symfonisty i kompozytora operowego XIX wieku — Piotra Czajkowskiego, również wielkiego wielbiciela Chopina) — lecz także i terażniejszość. Oto najwybitniejsi kompozytorowie i wirtuozi Związku Radzieckiego, wspólnie z całym Narodem Polskim i wszystkimi kulturalnymi narodami, skłaniają hold wielkiej postaci genial-

nego polskiego wieszca tonów, doceniając jego znaczenie dla współczesnego rozwoju kultury muzycznej i twórczości całego świata.

Miesiące wrzesień i październik, specjalnie poświęcone są w Związku Radzieckim uczczeniu pamięci Fryderyka Chopina. Liczne wydawnictwa jego dzieł i monografii o nim, audycje, prelekcje, recitale, koncerty symfoniczne, poświęcone są jego pamięci, jego wielkiemu, nieprzemijającemu znaczeniu dla muzyki rosyjskiej. Liczny udział najświetniejszych przedstawicieli młodej generacji pianistów radzieckich w odbywającym się obecnie w Warszawie IV Międzynarodowym Konkursie Chopinowskim, stanowiącym w skali międzynarodowej zamknięcie polskich uroczystości Roku Chopinowskiego, jest tego najwymowniejszym dowodem.

Dr. Stanisław Brzeziński

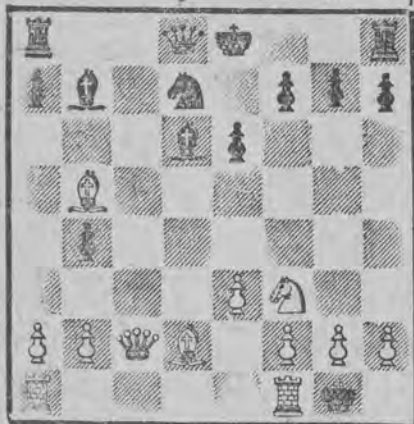
S z a c h y

pod redakcją K. Makarczyka

POZYCJA NR 57

Z partii, granej w leningradzkim półfinale do mistrzostw ZSRR.

Czarne: Zagorowski

Białe: Bondarewski

Na linii d stoi czarny hetman, a na przekątnej a4 — e8 czarny król. Wytwarza to chwilową słabość (związanie skoczka) i musi być zatem natychmiast wykorzystane.

1. G × p!! G × G

Figura z pionka, lecz cel został osiągnięty.

2. W fd 1	O — O
3. W × S	H b6
4. S g5	g6
5. H c4	G d6
6. S × e6	G × h2 +
7. K × G	p × S
8. H h4	h5
9. H e7	

czarne się poddały.

PARTIA NR 6

grana na turnieju w New Yorku w r. 1924.

Białe: D. Janowski

Czarne: J. R. Capablanca — mistrz świata

1. d4	d5
2. c4	e6
3. S c3	S f6
4. G g5	G e7
5. e3	O — O
6. S f3	S bd7
7. W c1	c6
8. G d3	dc
9. G × c4	S d5
10. h4	f6

Jak się okazało, czarne nie najlepiej rozwiązały sytuację. Piony d4, f4 i h4 powstrzymują wszelkie próby uaktywnienia czarnych figur. Pion e6 jest słaby i to wszystko z nadwyżką kompensuje przewagę

Między wariatami

- Co robisz?
- Wyciskam dowcip.
- O, wariat, przecież to sucha gałąź.

WYDAWNICTWA NADESŁANE

WOLFERT I. — Banda Tuckera. — Tłum. R. Czekańska-Heymanowa. — str. 448, (zł 450) (Biblioteka w Prenumeracie).

Książka skonfiskowana w Ameryce, wydana w Anglii.

CZESZKO B. Początek edukacji. — Str. 136 (zł 150).

Sześć opowiadań, które w bezpretensjonalnej formie odtwarzają fragmenty pracy konspiracyjnej i partyzanckiej w przelomowym momencie ostatniej wojny.

PRIESTLEY J. B. — Jasny dzień. — Tłum. M. Wisłowska. Str. 438 (zł 450).

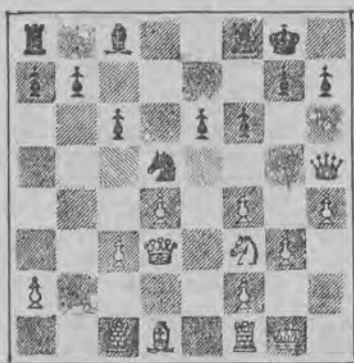
Dwoma odmiennymi nurtami płynie akcja tej powieści Priestley'a. Pierwszy — to mały światek prowincjonalnego miasteczka angielskiego — sprzed pierwszej wojny światowej. Z wielkim sentymentem wspomina te czasy swej młodości bohater powieści, autor scenariuszy filmowych, żyjący w ruchu, wymyślnie ekranu — który stanowi drugi nurt powieści.

IWASZKIEWICZ J. — Lato w Nohant. Komedie w 3 aktach. Z portretem Chopina. Str. 90 (zł 180).

Ostatnie lato Chopina spędzone u boku jego sławnej przyjaciółki, Geor-

dwóch gońców. Co prawda i 10... h6 jest ryzykowne wobec G × G i 11 g4! z atakiem. Po długich poszukiwaniach wysperano prostą i dobrą odpowiedź: 10... S × S 11. W × S, b6! 12 G b3! G b7!

11. G f4	S × G
12. p × S	S b6
13. G b3	S d5
14. g3	H e8!
15. H d3 (h5)	H h5
16. G d1	G b4
17. O — O	
B. mocne było	17. K f1!
17. ...	G × c3
18. bc	S × f4!!

Teraz Capablanca wydstaje się z opresji.

19. gf	H g4 +
20. K h1	
Oczywiście nie	K h2, H × p —
H × W	
20. ...	H h3 +
21. K g1	H g4 +
- Wieczny szach (remis).

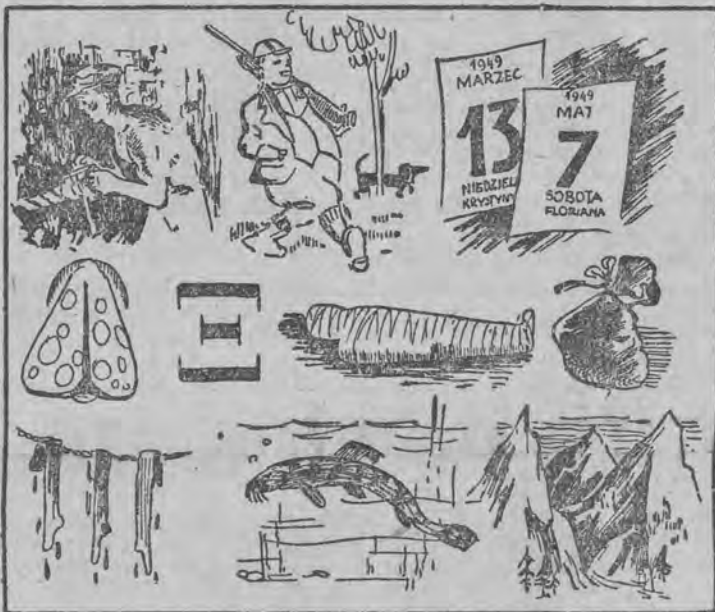
Pech!

ROZRYWKI UMYSŁOWE

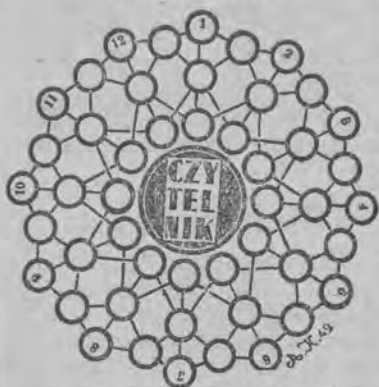
POD REDAKCJĄ WŁ. LUBNAARA I R. MIAŁKOWSKIEGO

I. REBUS

Rozwiązanie rebusu składa się z 9 słów o następujących początkowych literach: g, m, w, m, j, s, o, z, g.

2. KRZYŻÓWKA

Lewoskońcie: 1. Niedobór, nieobecność. 2. Znak, ślad. 3. Żelazce strzały lub włóczni. 4. sznur do przywiązania lub wiązania. 5. Wydatna krawędź góriska. 6. Dźwąg portowy. 7. Ziemia rodzinna. 8. Pozioma powłoka geologiczna pochodzenia wul-

kanicznego. 9. Tęgi, rosły chłop, drągał. 10. Krzesło monarsze. 11. Pokrycie ulicy. 12. Duży ptak wróblowaty. **Prawoskońcie:** 1. Inaczej: orzeź. 2. Belka poprzeczna w izbie, na którą kładzie się różne rzeczy. 3. Inaczej: wydobywaj tony na instrumencie muzycznym. 4. Inaczej: martw, dręcz kogoś. 5. Drzewo liściaste. 6. Kurek, żóraw. 7. Legendarna postać w dziejach Polski. 8. Plac tenisowy wspak. 9. Wynalazek Gutenberga. 10. Ciało zmarłego. 11. Członek rodziny. 12. Długość jednego stąpnięcia. **Pionowo:** 1. But gumowy. 2. Bieg, obrót. 3. Inaczej: ścigaj, trop go! 4. Płas. 5. Lasek, dąbrowa. 6. Przylądek. 7. Powozik dwu kołowy. 8. Dąb garbarski, garbnik. 9. Urządzenie portowe do naprawy okrętów. 10. Szpik. 11. Drzewo liściaste. 12. Góra nadmorska.

3. ZAGADKI HOMONIMOWE

I. Z chińskiego frontu

Zaklinam się na Buddę, stanow...

czu.....

Każdą Kuomintangu zdobędę.....!

II. Tutaj Komisja Specjalna

Zdradźcie gdzie spekulant.....!

Dotrzemy do jego.....!

W każdym z podanych dwuwierszy

umieścić zamiast kropek dwa jedna-

kowo brzmiące, lecz o różnym zna-

czeniu wyrazy (I, osiem, II, siedem

liter), uzupełniając w ten sposób ca-

łość każdego dwuwiersza.

W. E. B., Łódź.

Za prawidłowe rozwiązanie wszyst-

kich zadań przeznaczamy 3 nagrody

książkowe do rozlosowania, a za co

najmniej jedno — 2 nagrody pocie-

szczenia. Rozwiązania nadsyłać prosimy

w terminie dwutygodniowym pod

adresem: Spółdz. Wyd.-Ośw. „Czytelnik”, Dział Rozr. Umysł.,

Łódź 1, Piotrkowska 96, pok. 253.

ROZWIĄZANIA ZADAŃ

Z DNIA 11. 9. br.

1. KRZYŻÓWKA. Poziomo: A1. Ama-

tor; A10 Kasata; B1. Retoryk; B9. Ka-

rawan; C1. Alameda; C9. Otomana; D1.

Rok; D5. Telamon; D13. Tan; E1. Amor;

E6. Legun; E12. Mata; F1. Taras; F7.

Kan; F11. Paros; G2. Namowa; G9. Ana-

tas; H4. Ani; H10. Eta; 12. Madera; 19.

Aryman; J1. Sarat; J7. Lud; J11. Kolor;

K1. Etan; K6. Keson; K12. Rota; L1.

Ze świata kobiet

JESZCZE RAZ PŁASZCZ

Czytelniczki wciąż domagają się fasonów płaszczy i to w dodatku oryginalnych fasonów. Zadają też pytania, co modniejsze: wcięty, czy luźny płaszcz?

Otóż obydwa te rodzaje są jednakowo modne, można więc wybierać według upodobania. Trzeba jednak wziąć pod uwagę własne możliwości. Na dopasowany płaszcz można sobie pozwolić, mając dobrą, a przynajmniej niezłą figurę. Natomiast panie otyłe lub chude zrobią lepszy wybór, decydując się na paszcz luźny, który tuszuje braki sylwetki.

Włosy, włosy...

Pani Jolancie, „Chimerze” i innym skarżącym się na kruchość łamliwość, wypadanie itp. dolegliwości włosów przypominam, że włosy, tak jak wszystko co żyje i rośnie, wymagają dobrego trak-

towania. Trzeba je regularnie myć, przeczesywać kilka razy dziennie, szczotkować rano i wieczorem choć parę minut, nie poddawać zbyt często farbowaniu, wieczonej ondulacji i tym podobnym operacjom.

Dopiero gdy te wszystkie warunki są spełniane, i włosy w dalszym ciągu chorują, zwrócić się do specjalisty-dermatologa. (an)

JUNACY NA TRASIE P-P

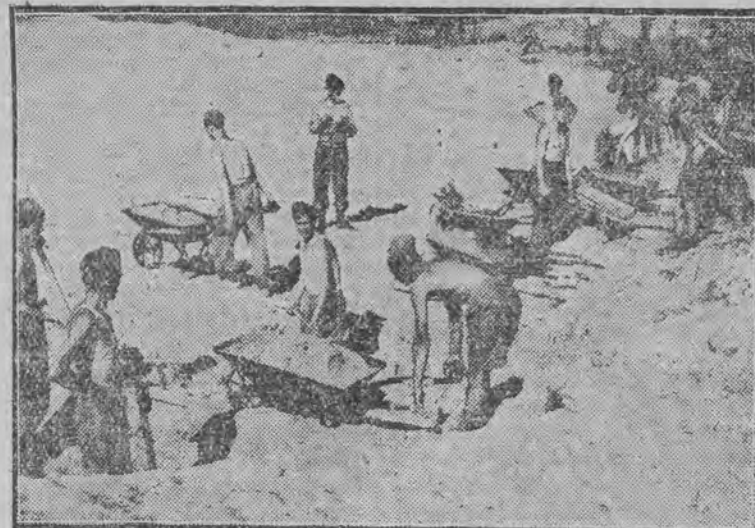
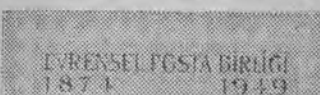

Foto W. A. F.

Trasa P—P, inaczej trasa Północ—Południe — to wielka arteria komunikacyjna, która przetrnie warszawską Pragę, łącząc wielką, znajdującą się obecnie w budowie dzielnicę przemysłową w Żeraniu z centrum prawobrzeżnej Warszawy. Prace przy budowie tej magistrali już rozpoczęto. Zatrudniani są przy nich również junacy SP. (zobacz zdjęcie).

Kącik filatelistyczny

Dzisiaj właśnie mija 75 rocznica utworzenia w Bernie w Szwajcarii Światowego Związku Pocztowego (UPU). Pamiętny ten dzień Polska czci przez wydanie pierwszej po wojnie serii drukowanej drukiem wklesłym ze stalorytów.

Nasza dzisiejsza reprodukcja przedstawia motyw tureckiej serii UPU-owskiej, wykonanej wklesłym drukiem siatkowym przez Courvoisiera w Szwajcarii. Seria składa się z czterech znaczków: 15 (fioletowy), 20 (niebieski), 30 (czerwony) i 40 kurus (zielony). Motyw tych znaczków, zaprojektowanych przez R. de St. Marceaux, przedstawia fragment pomnika UPU, znajdującego się w Bernie (kobiety pięciu części świata podają sobie listy dookoła globu ziemskiego). Motyw ten jest nam już znany z najniższej wartości UPU-owskiej serii szwajcarskiej. Nakład serii tureckiej: 150 tys. (najniższej wartości o 50 tys. sztuk więcej). Do obiegu seria ta wchodzi w dniu dzisiejszym.

Dzisiaj Łódzkie Towarzystwo Filatelistów otwiera uroczyste sezon 1949/50. W związku z tym o godz. 12 w lokalu przy ulicy Piotrkowskiej 79 (lewa oficyna, III klatka schodowa, I piętro, m. 49) odbędzie się specjalne posiedzenie Towarzystwa, połączone z aukcją filatelistyczną. (w.j.o.)